

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Undervisningsministeren fremsatte den 21. januar 1998 forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Forstærket integration af børn af flygtninge og indvandrere), nr. L 162, jf. Folketingstidende 1997-98, 1. samling, s. 3137 og 3986-3991. Lovforslaget nåede ikke at blive færdigbehandlet, inden der blev udskrevet folketingsvalg.

Lovforslaget blev samtidig med fremsættelsen sendt til høring hos berørte myndigheder og organisationer, og der blev optaget forhandling med de kommunale parter om de økonomiske konsekvenser.

Nærværende lovforslag er en genfremsættelse af ovennævnte lovforslag, idet der dog er gennemført ændringer, der følger af indkomne høringssvar fra de berørte myndigheder og organisationer og under hensyn til reviderede økonomiske beregninger. Der er således på grundlag af Socialministeriets høringssvar indsat en bestemmelse om, at undervisningsministeren efter 3 års forløb afgiver en redegørelse om erfaringerne vedr. tilbudene i medfør af den foreslåede ændrede bestemmelse i folkeskolelovens § 4 a. Under hensyn til bl.a. de reviderede økonomiske beregninger er det endvidere fastsat, at den kommunale forpligtelse til at etablere de nævnte førskoletilbud senest skal gives fra det kalenderår, hvor børnene fylder 4 år og ikke som fastsat i det tidligere lovforslag fra det kalenderår, hvor børnene fylder 3 år. Af hensyn til kommunernes planlægning af det kommende skoleår er ikrafttrædelsestidspunktet nu fastsat til 1. august 1999. Der er endelig gennemført en række ændringer af redaktionel karakter.

Baggrunden for forslaget

Det er en forudsætning for, at børn af indvandrere og flygtninge kan få en skolegang i folkeskolen på linje med andre elever, at børnene allerede ved optagelsen i skolen har de sproglige forudsætninger for at kunne deltage i klassens almindelige undervisning og skolens øvrige aktiviteter. Er dette ikke tilfældet, må eleverne henvises til særlig undervisning i dansk som

andetsprog i modtagelsesklasse eller lignende, således at de først efter op til 2 år kan deltage i klassens almindelige undervisning. Det kan være vanskeligt for de tosprogede elever under det senere skoleforløb at indhente det »efterslæb«, de herved har fået i forhold til øvrige elever.

Ved lov nr. 413 af 22. maj 1996 (Indsats for tosprogede børn m.v.) blev der i folkeskolelovens § 4 a, stk. 1, indsat en bestemmelse, der giver kommunalbestyrelserne adgang til at etablere særlige førskoletilbud for tosprogede børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen. Bestemmelsen trådte i kraft den 1. august 1997.

Den gældende bestemmelse sigter navnlig på de tosprogede børn, der ikke er optaget i daginstitutioner, men den finder også anvendelse på tosprogede børn i disse institutioner, hvis de har behov for en målrettet støtte til at lære dansk.

Ifølge oplysninger, som var indhentet af Socialministeriet i efteråret 1995, var ca. 60% af de tosprogede børn i alderen 3-5 år optaget i daginstitutioner, mens 40 pct. ikke gik i daginstitutioner.

Undervisningsministeriet har i samarbejde med Socialministeriet i oktober 1997 udsendt en vejledning om de nævnte sprogstimuleringstilbud.

Mange kommuner har i tiden efter 1. august 1996 etableret særlige førskoletilbud for tosprogede børn på grundlag af den nævnte bestemmelse. Antallet af pladser er dog ikke alle steder tilstrækkeligt til at kunne optage alle børn, der har behov herfor. I nogle kommuner har man i stedet gennemført en særlig indsats inden for daginstitutionsområdet med henblik på at fremme de tosprogede børns sproglige udvikling. Det foreløbige indtryk går ud på, at tilbudene i folkeskolerne har haft en positiv effekt på de tosprogede børns kendskab til dansk, men det er en forudsætning, at varighed og omfang er tilstrækkeligt. Der er samtidig fremkommet oplysninger fra nogle kommuner med en stor andel af tosprogede børn om, at ikke alle tosprogede børn, som har gået i daginstitutioner, har et tilstrækkeligt kendskab til dansk ved skolestarten.

I bemærkningerne til det i 1996 fremsatte lovforslag